

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., ve věci

navrhovatelů: a) I. D., bytem X, b) Ing. J. M., bytem X, c) JUDr. A. D., bytem X d) J. J., X, e) S. T., bytem X f) P. P., bytem X g) Bc. H. K., bytem X h) H. B., bytem X ch) J. K., bytem X i) P. T., bytem X j) B. Š., bytem X k) M. H., bytem X l) D. K., bytem X, m) A. D., n) Z. D., obě bytem X, o) J. H., bytem X p) J. Š., bytem q) J. J., bytem r) I. S., bytem s) M. S., obě bytem t) M. K., bytem X, všichni zastoupeni advokátkou JUDr. Kristýnou Oberfalcеровou, DEA, DESS, sídlem Národní 340/21, Praha 1

proti

odpůrcům: 1. **Městský úřad Říčany**, sídlem Masarykovo náměstí 53, Říčany,
2. **volební strana SVOJETICE 2018**
zastoupená zmocněnkyní E. E., bytem X,
3. **volební strana Společně za Svojetice**
zastoupená zmocněnkyní J. P., bytem X

o návrhu na určení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Svojetice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018,

takto:

- I. Návrh se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem podle § 90 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podaným dne 16. 10. 2018 se navrhovatelé domáhají určení neplatnosti voleb do Zastupitelstva obce Svojetice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.
2. Navrhovatelé uvedli, že ze strany druhého odpůrce nebyla dodržována pravidla volební kampaně. V této souvislosti předně namítli, že druhý odpůrce vydal a distribuoval letáky nazvané „*Svojetice dnes*“ (dále jen „leták Svojetice dnes“) a zveřejnil na svých internetových

stránkách „*Sdělení občanům obce Svojetice*“ (dále jen „sdělení“), které obsahovaly nepravdivé a neúplné informace týkající se neplnění programových priorit dosavadními zastupiteli a kauz, kterými měla být poškozena obec Svojetice. Ve sdělení se druhý odpůrce také zavádějícími tvrzeními pokoušel zdiskreditovat navrhovatelku h), která v roce 2014 rezignovala na funkci zastupitelky, čímž útočil na její osobní čest. Kandidátka druhého odpůrce Mgr. M. V. dále zveřejnila leták s názvem „*NE VŠE JE TAK, JAK VYPADÁ*“ (dále jen „leták Mgr. V.“), v němž dementovala obsah Zpravodaje obecního úřadu Svojetice ze září 2018 (dále jen „obecní zpravodaj“) a neoprávněně šířila informace, které získala při výkonu funkce starostky obce Svojetice v letech 2006 až 2014. Druhý odpůrce dále distribuoval letáky nazvané „*JAK NEPŘIJÍT O HLAS v komunálních volbách*“ (dále jen „leták Jak nepřijít o hlas“), na němž byly jako nejlepší, horší, nejhorší a zbytečná volba vyznačeny čtyři možné způsoby hlasování. Voliči jím byli v neprospěch volební strany ŠANCE PRO SVOJETICE naváděni k tomu, jak mají volit, aby byli odpovědnými a nepřišli o své hlasy tím, že budou neplatné či propadnou. Navrhovatelé dále uvedli, že druhý odpůrce porušil § 30 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“), neboť jeho propagační plakáty byly i ve dnech voleb vyvěšeny v bezprostřední blízkosti volební místnosti, která se nachází v prostorách obecního úřadu. Konkrétně byly umístěny na 154 metrů vzdáleném domě č. p. 4 na ulici Choceradská, na 220 metrů vzdáleném domě č. p. 43 na téže ulici, a na domě č. p. 46 v ulici Na Skále, který je vzdálen 280 metrů. Konečně navrhovatelé uvedli, že se starosta sousední obce Mukařov nepřipustně vměšoval do záležitostí obce Svojetice, neboť dne 29. 8. 2018 vydal vyjádření, v němž nabádal rodiče svojetických dětí navštěvujících základní školu v Mukařově, aby zvolili změnu. Obdobně se vyjádřil i na zasedání zastupitelstva dne 11. 9. 2018. Závěrem navrhovatelé odkázali na usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004 – 12 (publ. pod č. 354/2004 Sb. NSS; všechna rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), s tím, že nezákonné vedení kampaně mohlo ovlivnit výsledky voleb, a na usnesení NSS ze dne 18. 2. 2013, č. j. Vol 44/2013 – 72 (publ. pod č. 2833/2013 Sb. NSS), které podle nich na danou věc nedopadá, neboť volební výsledky byly těsné.

3. První odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že mu nepřísluší dohlížet na regulérnost volební kampaně, a tudíž se nemůže vyjádřit k důvodnosti návrhu.
4. Druhý odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že leták Svojetice dnes obsahoval toliko kritické politické zhodnocení práce zastupitelstva v předchozím volebním období, se kterou není spokojen. Snaha změnit správu obce je samotnou podstatou politické soutěže. Druhý odpůrce si stojí za svým názorem, že předvolební sliby subjektů kandidujících v roce 2014 nebyly splněny. Údaje zveřejněné v letáku Mgr. V. vyplývaly z veřejně dostupných informací. Zastupitelé měli možnost na obsah obou letáků reagovat, což také učinili v obecním zpravodaji a ve vyjádření ze dne 2. 10. 2018. Bylo na úsudku voličů, aby rozhodli, či tvrzení považují za relevantní a pravdivá. Nedošlo k očernění navrhovatelky h), neboť v letáku Svojetice dnes není zmíněna žádná konkrétní osoba. Dále druhý odpůrce uvedl, že leták Jak nepřijít o hlas je standardní součástí kampaně politických subjektů. Vysvětluje, jaký způsob volby je správný z hlediska zákona o volbách do zastupitelstev obcí, jak tyto volby fungují a jak lze podpořit stranu, kterou si volič vybere. Označení druhého odpůrce jako nejlepší volby je logické, neboť letákem propagoval sebe. Konečně druhý odpůrce uvedl, že existenci plakátů v ulicích obce Svojetice nelze považovat za

zakázanou volební agitaci a propagaci, k čemuž odkázal na usnesení NSS ze dne 19. 11. 2008, č. j. Vol 7/2008 – 13 (publ. pod č. 2194/2011 Sb. NSS). Předmětné plakáty se nenacházely v bezprostřední blízkosti volební místnosti. Nebylo prokázáno hrubé ovlivnění výsledků voleb.

5. Třetí odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že s navrhovatelem souhlasí. Volební kampaň druhého odpůrce byla vedena v rozporu s požadavky čestnosti a poctivosti. Letáky druhého odpůrce očerňovaly práci zastupitelstva pod vedením navrhovatelky a). Kandidáti druhého odpůrce v době svého působení v zastupitelstvu obce způsobili obci problémy, s nimiž se muselo dosavadní zastupitelstvo potýkat. Leták Jak nepřijít o hlas vyvolával dojem, že jediný možný platný způsob hlasování je zakřížkování druhého odpůrce. V den voleb druhý odpůrce nedovoleně vystavoval plakáty, které mohly ovlivnit většinu voličů.
6. Soud ověřil, že návrh byl podán včas, neboť byl soudu doručen před uplynutím desetidenní lhůty od vyhlášení celkových výsledků voleb ve Sbírce zákonů Státní volební komisí dne 9. 10. 2018 (sdělení č. 225/2018 Sb.), a že byl podán osobami k tomu oprávněnými, neboť všichni navrhovatelé jsou zapsáni ve stálém seznamu voličů (§ 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí), což soud ověřil z výpisu ze stálého seznamu voličů vedeného Obecním úřadem Svojetice ke dni konání voleb. Soud se tedy zabýval meritorním posouzením věci. O návrzích rozhodl soud bez jednání (§ 90 odst. 3 s. ř. s.), neboť žádné dokazování neprováděl a vycházel toliko z obsahu podání účastníků, z volební dokumentace a evidencí vedených správními orgány.
7. V řízení o návrhu na neplatnost voleb jsou podle § 90 odst. 2 s. ř. s. účastníky „*navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát*“. Soud proto jednal jako s odpůrci s Městským úřadem Říčany jako s příslušným volebním orgánem a dále s odpůrci 2. a 3., na jejichž kandidátních listinách byli uvedeni kandidáti, jejichž volba byla napadena a kteří byli dle oficiálně vyhlášených výsledků voleb zvoleni v předmětných volbách do předmětného zastupitelstva (srov. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 11. 2012, č. j. 40 A 7/2012 - 20).
8. Podle § 60 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí „*[n]ávrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.*“
9. Soud úvodem předesílá, že, jak správně uvedli navrhovatelé, při posouzení návrhu na neplatnost voleb judikatura volebních soudů vychází z třístupňového testu, při němž soud „*zaprvé zkoumá, zda došlo k tvrzené nezákonnosti, tzn. porušení příslušného volebního zákona nebo právního předpisu vážícího se na volební proces (viz usnesení ze dne 4. 7. 2006, č. j. Vol 36/2006-21, č. 960/2006 Sb. NSS), zadruhé zkoumá, zda mezi zjištěným porušením volebního zákona a výsledkem napadené volby (napadeného hlasování či napadených voleb) existuje přímý vztah, jinak řečeno souvislost s volebními výsledky, a zatřetí ověřuje, zda zjištěná protizákonnost je natolik intenzivní, že ve výsledku volební výsledek výrazně (nebo zásadně) zpochybňuje; volební senát hovoří o ‚zatemnění‘ volebního výsledku, což lze charakterizovat tak, že je možno se důvodně domnívat, že by volby dopadly odlišně, pokud by nedošlo ke zjištěné*

nezákonnosti“ (srov. např. bod 63 usnesení NSS ze dne 10. 11. 2016, č. j. Vol 4/2016 – 191, publ. pod č. 3522/2017 Sb. NSS). K uvedenému je však třeba doplnit, že zákonem č. 322/2016 Sb. došlo ke změně znění výše citovaného § 60 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kterou byly zpřísněny podmínky pro vyhovění volební stížnosti. Zásah volebního soudu tak nyní není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledky voleb, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledky voleb skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem (srov. body 19 až 23 usnesení NSS ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018 – 33, publ. pod č. 3717/2018 Sb. NSS).

10. Navrhovatelé namítli, že druhý odpůrce, resp. jeho kandidátka Mgr. V. zveřejňovali nepravdivé a neúplné informace o činnosti a členech dosavadního zastupitelstva. Soud předně konstatuje, že třebaže zákon o volbách do zastupitelstev obcí (na rozdíl od jiných volebních zákonů) volebním stranám výslovně neukládá čestné a poctivé vedení volební kampaně, jakož ani zákaz zveřejňování nepravdivých údajů, neznamená to automaticky, že v rámci volební kampaně v obecních volbách jsou přípustné jakékoliv prostředky (srov. např. body 83 až 85 a 98 až 100 nálezu Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14, a tam citovanou judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva týkající se neférového vedení volební kampaně a zejména podplácení voličů jako jedné z forem nečestné kampaně; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz/>). Volební kampaň totiž nesmí překročit ústavněprávní limity dané zejména požadavky volné soutěže politických stran (čl. 5 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky; srov. komentářovou literaturu k tomuto ustanovení ve Sládeček, V. a kol. *Ústava České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, body 7 až 9, a Rychetský, P. a kol. *Ústava České republiky. Zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, body 30 až 32), svobodné soutěže politických sil [čl. 22 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb. (dále jen „Listina“); srov. Šimíček, V. Čl. 12 (Svobodná soutěž politických sil). In: Wagnerová, E. a kol. *Listina základních práv a svobod – komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2012], svobodných voleb a rovného (nejen aktivního, ale i pasivního) volebního práva (čl. 21 odst. 1 a 4 Listiny). Jednoduše řečeno, nečestné a nepoctivé vedení volební kampaně, včetně zveřejňování nepravdivých údajů o kandidátech, lze považovat za porušení volebního zákona (ve smyslu prvního kroku výše zmíněného třístupňového testu) i v kontextu zákona o volbách do zastupitelstev obcí a jeho § 60 odst. 3.
11. Současně je nicméně třeba dodat, že podle judikatury NSS nelze v rámci posuzování nekorektnosti vedení kampaně hodnotit toliko samotné skutky přičitatelné některému z kandidátů, ale rovněž jejich načasování, tedy konkrétně, zda měl nepravdivými údaji „očerňený“ kandidát možnost na to které tvrzení svého protivníka efektivně reagovat (srov. body 41 a 42 usnesení NSS ze dne 18. 2. 2013, č. j. Vol 44/2013 – 72, publ. pod č. 2833/2013 Sb. NSS). Ponechá-li tedy soud stranou, že navrhovatelé tvrdí, že nepravdivé údaje se měly vztahovat k činnosti dosavadních *zastupitelů*, aniž by [s výjimkou navrhovatelky h)] blíže specifikovali, kteří z nich byli současně *kandidáty* (nelze totiž vyloučit, že někteří bývalí zastupitelé nekandidovali, či dokonce byli kandidáty samotného druhého odpůrce), je podstatné, že, jak uvádějí sami navrhovatelé, zastupitelé obce se proti údajně nepravdivým údajům obsaženým v letáku Svojetice dnes, sdělení druhého odpůrce a letáku Mgr. V. ohradili v obecním zpravodaji ze září 2018 a dále ve vyjádření z 2. 10. 2018, které roznášeli do poštovních schránek občanů obce a zveřejnili na internetových

stránkách obce. Nejenže tak měli možnost se tvrzením druhého odpůrce bránit, ale dokonce tak učinili, a nadto s využitím veřejné tiskoviny obce a jejích internetových stránek, tedy velmi efektivními prostředky (což spíše vyvolává pochybnosti o korektnosti vedení kampaně z jejich strany; k tomu viz odlišné stanovisko soudkyně Elišky Wágnerové v nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04).

12. Nehledě tedy na to, zda byly údaje prezentované druhým odpůrcem a jeho kandidátkou pravdivé či nikoliv anebo slovy navrhovatelů „*vytržené z kontextu*“, „*polopravdy*“ či „*účelově upravené*“, rozhodné je, že dotčení kandidáti, včetně navrhovatelky h) měli dostatek času na ně účinně zareagovat, což ostatně učinili. Je třeba rovněž zdůraznit, že úkolem volebního soudu není rozřešit otázku, zda členové zastupitelstva zvolení v uplynulém funkčním období splnili své sliby dané voličům před minulými volbami. Jediným arbitrem povolaným k posouzení této otázky je volič, kterému přísluší hodnotit volební kampaň jednotlivých kandidátů a chování těchto kandidátů během ní, nikoliv soud, jehož role je toliko podpůrná a nemůže přesáhnout meze přezkumu zákonnosti (srov. body 12 až 14 usnesení NSS ze dne 18. 2. 2013, č. j. Vol 27/2013 – 83). Rozhodnutí volebního soudu nelze chápat jako eventuální potvrzení či odmítnutí politického výsledku voleb, nýbrž toliko ve volebnětechnické rovině řádného rozdělení mandátů v souladu s ústavními principy a zákonnými pravidly (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 52/10, bod 78) Jinak řečeno, polemika, kterou navrhovatelé vedou s obsahem letáků a sdělení na str. 6 až 10 svého návrhu, měla a mohla být adresována především občanům obce Svojetice, nikoliv soudu. Volební kampaň druhého odpůrce tak v tomto směru nelze považovat za protiprávní, natož za případ hrubého ovlivnění výsledků voleb.
13. Nad rámec uvedeného soud podotýká, že navrhovatelé taktéž nijak neprokazují, že zveřejnění údajně nepravdivých informací skutečně ovlivnilo výsledky voleb, nýbrž toliko spekulují, že k tomu mohlo dojít. V této souvislosti soud připomíná výše citované usnesení sp. zn. Vol 16/2018, v němž NSS poznamenal, že „*je obtížné splnit zákonný požadavek a prokázat, že výsledek volby, tedy v souhrnu rozhodnutí každého z jednotlivých voličů, byl opravdu hrubě ovlivněn porušením pravidel vedení volební kampaně [...]. Stěžejní překážkou je [...] skutečnost, že do voličovy hlavy nikdo nevidí. Nutno znovu poukázat na již zmíněný ústavní princip tajnosti volebního práva (čl. 21 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, článek 56 Ústavy); pokud totiž nemá nikdo, ani soud, možnost zjistit, jak který volič hlasoval, nemůže ani ověřovat, proč tak hlasoval. Za takové situace je třeba respektovat svobodný výkon volebního práva každým z voličů spojený s jeho odpovědností za vlastní volbu. Jiný přístup by ve svých důsledcích vedl k tomu, že by výsledek volby neurčovali voliči, nýbrž soudci.*“ Tato část návrhu je proto nedůvodná.
14. Dále navrhovatelé uvedli, že leták Mgr. V. šířil informace, které nebyly veřejně dostupné a byly získány při jejím dřívějším výkonu funkce starostky. K tomuto tvrzení lze jen ve stručnosti uvést, že z hlediska výše citovaného § 60 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí je relevantní toliko porušení volebních zákonů, popř. právních předpisů vázících se na volební proces (viz judikaturu citovanou výše v bodě 9). Zda tedy Mgr. V. porušila např. zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, právní předpisy o ochraně osobních údajů či o střetu zájmů není rozhodující, neboť se nevztahují k procesu voleb. Námitka navrhovatelů se nadto zakládá jen na jejich ničím nepodloženém subjektivním přesvědčení, že se tak stalo. Stejně tak navrhovatelé opět neprokazují, že

uvedené, a podle jejich názoru nezákonné, jednání Mgr. V. ovlivnilo výsledky voleb. K tvrzení o údajném „vynesení“ dopisu ze dne 20. 5. 2003 z budovy obecního úřadu lze říci totéž s tím, že navrhovatelky a) a b) v tomto tvrzení ani neuvedli, kdo se jej měl dopustit (tedy zda je možno jej vůbec přičítat druhému odpůrci) a jakou mělo mít souvislost s nynějšími volbami. Tato část návrhu je proto nedůvodná.

15. Navrhovatelé dále uvedli, že leták Jak nepřijít o hlas naváděl voliče k volbě druhého odpůrce a vyvolával dojem, že jinak bude odevzdaný hlas neplatný. Soud tento názor nesdílí. Z obsahu navrhovateli předloženého letáku Jak nepřijít o hlas (o jeho obsahu nebylo mezi účastníky sporu) plyne, že nebyl ničím, co by vybočovalo z mantinelů standardní volební kampaně. Je běžné, že kandidáti či politické strany a hnutí během voleb rozesílají letáky, jimiž apelují na občany, aby se účastnili voleb, a současně jim sdělují instrukce, jak správně a nejlépe podpořit toho kterého kandidáta, stranu nebo hnutí. Takový postup se nijak nevymyká zákonným mezím volební kampaně. Je pouze na voličích, aby se sami rozhodli, zda takovou instrukci budou respektovat. Přesně do této kategorie spadal i leták Jak nepřijít o hlas, neboť toliko vyobrazoval různé varianty hlasování seřazené od nejlepší po nejhorší, a to podle míry podpory, které se dostane druhému odpůrci, o jehož leták se jednalo. Jako „nejlepší volba“ tak bylo vyznačeno zakřížkování volební strany druhého odpůrce, neboť v takovém případě jí případnou všechny hlasy voliče; jako „horší volba“ pak zakřížkování některých kandidátů jiných volebních stran a druhého odpůrce, neboť tak získá druhý odpůrce jen zbývající hlasy; jako „nejhorší volba“ bylo uvedeno zakřížkování toliko Mgr. V., což je také logické, neboť v tom případě dostane druhý odpůrce jen jeden hlas a zbývající hlasy voliče navíc propadnou. Za „zbytečnou volbu“ druhý odpůrce považoval zakřížkování více kandidátů, než je počet členů zastupitelstva, neboť to povede k neplatnosti celého hlasovacího lístku, s čímž lze souhlasit [§ 41 odst. 2 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí]. Uvedené způsoby hlasování tedy odpovídají tomu, jakým způsobem lze hlasovat (§ 34 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). Vzhledem k tomu, že leták byl zaměřen na potencionální voliče druhého odpůrce, což je zřejmé již z umístění jeho loga na tomto letáku, je také logické, že se soustředí především na způsob hlasování ve prospěch této volební strany. Lze tak přisvědčit druhému odpůrci v tom, že se jednalo toliko o leták vysvětlující systém obecních voleb a jak jej v něm nejlépe podpořit.
16. Ze skutečnosti, že leták nesl nadpis „upozornění pro odpovědného voliče“, pak nelze v žádném případě dovozovat jeho zavádějící povahu. Právě hodnotící adjektivum „odpovědný“ (volič) a taktéž označení jednotlivých variant volby („nejlepší“ až „nejhorší“, resp. „zbytečná“ a nikoliv např. „platná“ a „neplatná“) jsou jednoznačným indikátorem toho, že se nejednalo o všeobecný (či dokonce oficiální) návod pro všechny voliče, ale o propagaci druhého odpůrce, jehož volba je voličům nabízena jako ta „odpovědná“. Druhý odpůrce původcovství letáku nikterak nezakrýval, naopak umístěním svého loga se k němu otevřeně přihlásil. Je rovněž třeba mít na paměti, že spolu s hlasovacími lístky je všem voličům rozeslán i podrobný návod, jak je vyplnit, a v případě jakýchkoliv pochybností o způsobu hlasování se volič může vždy obrátit na členy okrskové volební komise. Jakkoliv tedy nelze vyloučit, že snad některým voličům mohl leták Jak nepřijít o hlas připadat jako matoucí, nelze jeho vydání a distribuci považovat za nečestné či nepoctivé vedení volební kampaně, které by bylo rozporné s výše uvedenými ústavněprávními východisky (viz výše bod 10).

17. Soud dále dodává, že ani v tomto případě navrhovatelé neprokazují, že došlo k ovlivnění výsledků voleb. Jejich úvahy o nynějším překvapivém volebním neúspěchu volební strany ŠANCE PRO SVOJETICE zůstávají toliko na úrovni neprokázaných spekulací. Nízký počet získaných hlasů lze vysvětlit mnoha příčinami, včetně například toho, že ostatní občané obce Svojetice (míněno jiní než navrhovatelé) dosavadní starostku obce za „úspěšnou“ nepovažovali, či byli s působením dosavadních zastupitelů nespokojeni a rozhodli se pro změnu, jak je to ostatně běžné. O ovlivnění voleb nemohou svědčit ani doložená čestná prohlášení. Jejich důkazní váha je jednak velmi nízká, neboť je učinili sami navrhovatelé (jsou tedy v podstatě na úrovni jejich dalších tvrzení), ale především soud s ohledem na tajnost voleb nemá jak ověřit, že se tito konkrétní navrhovatelé opravdu nechali ovlivnit a do hlasovacích urn vhodili hlasovací lístek vyplněný podle letáku Jak nepřijít o hlas ve snaze předejít jeho neplatnosti (viz výše bod 13). Tato část návrhu je proto nedůvodná.
18. Dále navrhovatelé uvedli, že druhý odpůrce v rozporu s § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí prováděl volební propagaci v bezprostřední blízkosti volební místnosti. Soud s navrhovatelem nesouhlasí. Jak ve svém vyjádření správně poukázal druhý odpůrce, z judikatury NSS plyne, že „za zakázanou volební agitaci ve smyslu ustanovení § 16 odst. 6 zákona č. 247/1995 Sb. [obsahově totožné s § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí] lze považovat takovou, která je přímo zaměřena na bezprostřední okolí volebních místností, není jednorázová či dokonce pouze nahodilá a je natolik intenzivní, že v konečném důsledku je reálně způsobila ovlivnit chování i takového voliče, který byl bezprostředně před příchodem do volební místnosti již rozhodnut hlasovat určitým způsobem.“ Nelze především „vyloučit v okolí objektů, ve kterých se nacházejí volební místnosti, jakékoliv působení na voliče. Pokud by byl totiž příkaz zákona vnímán takto důsledně, bylo by například nutné před okamžikem započetí voleb odstranit z okolí takového objektu i všechny volební plakáty, jež v něm byly vylepeny v době předvolební kampaně“ (srov. usnesení NSS ze dne 19. 11. 2008, č. j. Vol 7/2008 – 13, publ. pod č. 2194/2011 Sb. NSS). Ve věci řešené NSS šlo přitom o řádově intenzivnější agitaci, než v projednávaném případě, neboť spočívala v průjezdu volební dodávky s hlásajícími reproduktory přímo před volební místností, přičemž výzvy k volbě jednoho z kandidátů byly slyšitelné i při přípravě hlasů voliči. Propagaci spočívající ve 154 metrů a více vzdálených plakátech vylepených na jiných objektech, než ve kterém se nacházela volební místnost, tak nelze považovat za bezprostřední a způsobitou ovlivnit hlasování již rozhodnutého voliče, tedy za zakázanou podle § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Na tom nic nemění ani skutečnost, že plakáty byly vylepeny na hlavní cestě vedoucí k volební místnosti. Je totiž naopak potřeba vycházet z předpokladu „racionality voličského chování a z toho, že při cestě do volební místnosti a při následném hlasování jsou již voliči pevně rozhodnuti, komu odevzdají svůj hlas“ (viz výše citované usnesení NSS).
19. Soud též dodává, že pojem bezprostřední blízkosti je (jako každý neurčitý právní pojem) nutno vykládat s ohledem na okolnosti konkrétního případu. V menší obci, jako jsou Svojetice (podle údajů katastru nemovitostí s katastrálním územím o výměře asi 2,5 km²), představuje i 150 metrů relativně velkou vzdálenost. Zákaz volební propagace a agitace v takové vzdálenosti od volební místnosti by tak v konečném důsledku v podstatě znemožnil využít k těmto účelům centrum obce (kde se nachází obecní úřad, v němž byla

volební místnost), které je paradoxně místem, kde je největší koncentrace potenciálních voličů a volební kampaň je neúčinnější. Soud i v tomto případě nemůže opomenout, že navrhovatelé netvrdí ani neprokazují skutečné ovlivnění výsledků voleb. I tato část návrhu je proto nedůvodná.

20. Konečně navrhovatelé uvedli, že starosta sousedící obce Mukařov nepřipustně agitoval ve prospěch druhého odpůrce. Soud se ani s tímto tvrzením neztotožňuje. Předně lze uvést, že podle judikatury NSS a Ústavního soudu *„je třeba také přihlížet k tomu, zda kandidát, jehož zvolení je napadáno, namítané porušení zákona způsobil. [...] To, že by důvodem neplatnosti voleb mohlo být porušení právních předpisů způsobené třetí osobou, by mělo být [...] výjimečné.“* (srov. např. bod 22 usnesení NSS ze dne 20. 2. 2018, č. j. Vol 35/2018 – 30, a tam citovanou judikaturu). Sami navrhovatelé přitom připouští, že neví, zda bylo jednání starosty obce Mukařov vyvoláno ze strany druhého odpůrce či jeho kandidátů a nepředkládají o přičitatelnosti jeho jednání druhému odpůrci (nebo jinému volebnímu subjektu) žádné důkazy. Soudu tedy nezbyvá než konstatovat, že v tomto směru navrhovatelé neunesli jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní.
21. Dále pak musí soud zdůraznit, že každý má ústavně zaručené právo (čl. 17 Listiny) vyjádřit svůj postoj k politické situaci v jakékoliv obci a podpořit tu kterou stranu či kandidáta. Je ostatně zcela běžné, že se volební strany ucházející se o voliče v různých obcích či městských částech navzájem podporují (často protože jejich kandidáti jsou členy týchž politických stran či hnutí). I starosta obce tak může přímo či nepřímo dát najevo nespokojenost s dosavadní politikou vedlejší obce a vyzvat její občany ke změně. Jeho názor přitom může být pro voliče z jiných obcí podstatný, neboť jednak mohou mít zájem na bezproblémových vztazích s touto konkrétní obcí a jednak obecně vypovídá o schopnostech vedení obce jednat s okolními obcemi. Obecní politika totiž neexistuje ve vakuu, ale samozřejmě zahrnuje rovněž udržování vnějších vztahů s jinými územně samosprávnými celky a dalšími subjekty a orgány veřejné správy. Vyjádření starosty obce Mukařov tak lze stěží považovat za „*vměšování se*“ do záležitostí obce Svojetice či snad za „*nátlak*“ na svojetické voliče. Přijímání dětí do základní školy nadto ani není v působnosti starosty obce, nýbrž ředitele školy (srov. § 46 odst. 1 věta druhá zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů). Soud též podotýká, že význam vyjádření starosty obce Mukařov je do značné míry relativní, neboť taktéž v ní se konaly volby do zastupitelstva – dosavadní starosta jím tedy v budoucnu nemusí být a politika nového vedení obce jistě může být zcela odlišná. Konečně, i zde soud musí poukázat na to, že navrhovatelé toliko spekulují o dopadech jednání starosty obce Mukařov na volební výsledky a považují je pouze za „*způsobilé*“ výsledky ovlivnit. Opět tedy neprokazují a ani netvrdí, že k ovlivnění skutečně došlo. I tato poslední část návrhu je proto nedůvodná.
22. S ohledem na shora uvedené závěry soud návrh zamítl jako nedůvodný.
23. Soud dodává, že provedení důkazů, které navrhli a předložili navrhovatelé, shledal nadbytečným. Nedůvodnost návrhu totiž vyplývá již ze samotných tvrzení navrhovatelů, a tak ani provedení označených důkazů by na závěrech soudu nemohlo nic změnit.

24. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

Toto usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce Krajského soudu v Praze (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 29. října 2018

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu